

RAPPORT FÖR

Umeå kommun

FÖRDJUPNING AV CYKELFRÄMJANDETS
KOMMUNVELOMETER 2022

CYKEL
1934
FRÄMJANDET

INNEHÅLL

CYKELFRÄMJANDETS KOMMUNVELOMETER 2022	5
BAKGRUND	6
TOTALRESULTAT	7
REKOMMENDATIONER	9
1. INFRASTRUKTUR	11
1.1 Infrastrukturinvesteringar	11
1.2 Infrastrukturåtgärder	12
2. INFORMATION OCH MARKNADSFÖRING	14
2.1 Informations- och marknadsföringsinvesteringar	14
2.2 Informations- och marknadsföringsåtgärder	15
3. ORGANISATION	18
3.1 Cykelpolitik	18
3.2 Uppföljning och mätning	20
3.3 Organisatoriska åtgärder	22

Cykelfrämjandets Kommunvelometer 2022

FÖRDJUPANDE RAPPORT OM UMEÅ KOMMUN

Kommunvelometern är en benchmarking-studie som mäter och jämför kommunernas insatser för cykling under föregående år. Syftet med studien är att kunna jämföra nuläget i en kommun gentemot andra kommuner, se förändringar över tid samt att belysa områden där det finns potential för förbättringar. Detta är den fördjupade resultatrapporten från Kommunvelometern 2022 för Umeå kommun.

I år är Kommunvelometerns trettonde omgång och totalt har 121 kommuner deltagit i granskningen sedan 2010. I år deltar 55 kommuner. Årets cykelfrämjarkommun är Helsingborg, som toppar Kommunvelometern för första gången. Andra plats tar Trollhättan och på tredje plats kommer Lund. I gruppen mellanstora kommuner vinner Trollhättan och i gruppen små kommuner tar Håbo förstaplatsen. Läs mer om resultaten för årets Kommunvelometer på Cykelfrämjandets hemsida och ladda ner totalrapporten för Kommunvelometern 2022. Missa inte heller de andra deltagande kommunernas fördjupade kommunrapporter som också finns att ladda ner på cykelframjandet.se/kommunvelometern.

Kommunvelometern bygger på självrapportering från kommuner av kontrollerbara uppgifter inom tre områden som består av olika delområden med totalt 90 möjliga poäng:

1. Infrastruktur (30p)
 - 1.1 Infrastrukturinvesteringar (20p)
 - 1.2 Infrastrukturåtgärder (10p)
2. Information och marknadsföring (30p)
 - 2.1 Informations- och marknadsföringsinvesteringar (20p)
 - 2.2 Informations- och marknadsföringsåtgärder (10p)
3. Organisation (30p)
 - 3.1 Cykelpolitik (10p)
 - 3.2 Uppföljning och mätning (10p)
 - 3.3 Organisatoriska åtgärder (10p)

Kommunerna delas upp i grupper baserat på antal invånare för att underlätta jämförbarhet mellan kommunerna: stora kommuner med fler än 100 000 invånare, mellanstora kommuner med 50 000-100 000 invånare

och små kommuner med färre än 50 000 invånare. Metoden för Kommunvelometern är framtagen av Koucky & Partners i samarbete med Cykelfrämjandet. Granskningen mäter varken utvecklingen av själva cykeltrafiken inom kommuner eller cyklisters nöjdhet med förhållandena för cykling inom kommunen. Vi har istället valt att mäta kommunernas insatser för cykling inom områdena ovan då det ger en mångfacetterad bild av kommunernas arbete med cykling. Metoden bygger på tesen att starkare insatser för cykling på sikt även leder till nöjdare cyklister och ökad cykeltrafik. Läs mer om metoden för Kommunvelometern och justeringar som har gjorts till årets undersökning i bilagan till huvudrapporten för Kommunvelometern 2022. Granskningen genomförs av Cykelfrämjandet med stöd av Enkätfabriken.

För att fånga upp cyklistperspektivet genomför Cykelfrämjandet en nationell granskning vartannat år, Cyklistvelometern, som syftar till att låta cyklister tycka till om hur cykelvänlig de upplever sin hemkommun i en webbaserad enkät och rapport. Denna enkät genomfördes för andra gången under sommaren 2020 och 18 000 cyklister tyckte till om cyklingen i sin kommun! Under 2022 genomförs dessutom Cyklistvelometern för tredje gången och resultatet presenteras 19 oktober 2022. Håll utkik på cykelframjandet.se/cyklistvelometern! Där går det också att se vilka kommuner som i Cyklistvelometern 2020 toppade cyklisternas lista av bästa cykelkommuner.

Sammanlagt har årets 55 deltagande kommuner 4 245 141 invånare och är tillsammans väghållare för cirka 9 000 kilometer cykelinfrastruktur. Kommunvelometern granskar därmed en stor del av de kommuner där Sveriges befolkning cyklar. Genom att granskningen görs i ett flertal kommuner och kontinuerligt under flera år skapar vi en bild av hur prioriterad cyklingen är bland svenska kommuner och hur cyklingens status utvecklas. Detta är en viktig del av vårt gemensamma arbete för ökad, säker och attraktiv cykling.

Bakgrund

BAKGRUNDSINFORMATION

Kommun: Umeå kommun

Antal invånare: 130 224 invånare

Kommungrupp: Stora kommuner

Antal år i Kommunvelometern: 6

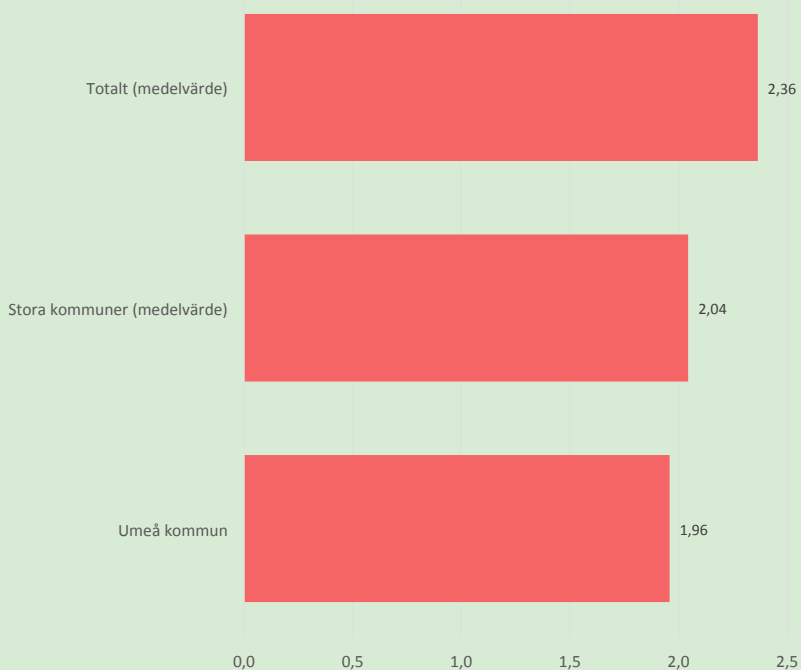
Medlem Svenska Cykelstäder: Ja

Total längd cykelväg: 315,0 kilometer

Umeå kommun med sina 130 224 invånare tillhör gruppen stora kommuner i undersökningen. Totalt har kommunen deltagit 6 gånger i Kommunvelometern. Kommunen är medlem i Svenska Cykelstäder.

Totalt har kommunen 255 kilometer cykelväg där den ansvarar för väghållningen. Det innebär 2 meter cykelväg per person i kommunen. Detta är mindre än genomsnittet bland stora kommuner. Dessutom finns 60 kilometer som en annan part ansvar för. Total längd cykelväg är därmed 315 kilometer.

CYKELVÄG (METER / PER CAPITA) DÄR KOMMUNEN ÄR VÄGHÅLLARE

Totalresultat

Umeå deltar i Kommunvelometern för sjätte gången sedan 2013. Sedan 2018 har de deltagit vartannat år. Senast var 2020 då de kom på plats 3 av 40 deltagande kommuner. I år tappar de till en delad 15:e plats av 55 deltagande kommuner med 63,5 poäng i år jämfört med 76,5 poäng 2020 av 90 möjliga. Placeringen delas med Mölndal. Umeå får full pott inom infrastrukturåtgärder, informations- och marknadsföringsåtgärder samt organisatoriska åtgärder och ligger över snittet bland stora kommuner inom uppföljning och mätning. Störst tapp, med 7,5 poäng, får Umeå inom informations- och marknadsföringsinvesteringar vilket innebär att de ligger 5 poäng under snittet för stora kommuner. En tydlig nedgång ses också inom delområdet infrastrukturinvesteringar där de tappar 5,5 poäng. Kommunen har alltså potentiellt mycket att vinna på större investeringar inom dessa områden.

1.1 INFRASTRUKTURINVESTERINGAR

Umeå kommun investerade under 2021 totalt 119 kronor per invånare i ny infrastruktur för cykling och 128 kronor per invånare i drift och underhåll, vilket är mindre än andra stora kommuner som i snitt investerade totalt 353 kronor per invånare. Kommunen får totalt 8 av 20 poäng på delområdet.

1.2 INFRASTRUKTURÅTGÄRDER

Kommunen får totalt 10 av 10 poäng inom delområdet för infrastrukturåtgärder. Exempelvis har kommunen förbättrat cykelförutsättningar runt skolor.

2.1 INFORMATIONS- OCH MARKNADSFÖRINGSINVESTERINGAR

Kommunen får totalt 7 av 20 poäng inom delområdet för informations- och marknadsföringsinvesteringar. Kommunen har investerat 300 000 kronor i påverkanssatsningar för cykling under 2021.

2.2 INFORMATIONS- OCH MARKNADSFÖRINGSÅTGÄRDER

Kommunen får 10 av 10 möjliga poäng. Kommunen har bland annat genomfört eller varit en aktiv del i något cykelturistiskt projekt eller aktivitet inom kommunen.

3.1 CYKELPOLITIK

Inom delområdet för cykelpolitik får kommunen 9 poäng av 10 möjliga. Kommunen har en aktuell cykelplan.

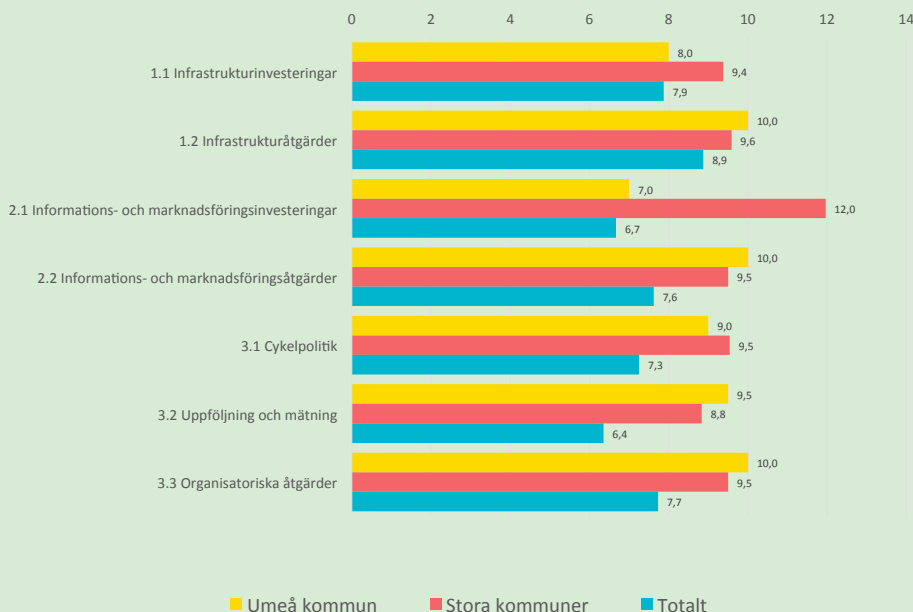
3.2 UPPFÖLJNING OCH MÄTNING

Umeå kommun får 9,5 poäng av 10 möjliga på delområdet. Kommunen tillhör de 80 procent av kommunerna som genomfört flödesmätningar under de senaste 5 åren.

3.3 ORGANISATORISKA ÅTGÄRDER

Umeå kommun får totalt 10 poäng av 10 möjliga inom delområdet. Kommunen tillhör de 40 procent av kommunerna som har genomfört ett cykelbokslut eller cykelrevision under 2021.

SAMMANSTÄLLDA POÄNG FÖR UMEÅ KOMMUN

RANKNING I KOMMUNVELOMETERN

UTVECKLING FÖR UMEÅ KOMMUN MELLAN 2010-2022

**UMEÅ KOMMUN FÅR
TOTALT 63,5 POÄNG I ÅRETS
UNDERSÖKNING OCH PLACERAR
SIG PÅ PLATS 15 BLAND 55
DELTAGANDE KOMMUNER**

**BLAND STORA KOMMUNER
PLACERAR SIG UMEÅ KOMMUN
PÅ PLATS 10 BLAND TOTALT 12
MEDVERKANDE KOMMUNER**

POÄNGÖVERSIKT FÖR UMEÅ KOMMUN

	Umeå kommun	Genomsnitt stora kommuner	Genomsnitt totalt	Maxpoäng
1.1 Infrastrukturinvesteringar	8	9	7	20
1.2 Infrastrukturåtgärder	10	10	8	10
2.1 Informations- och marknadsföringsinvesteringar	7	12	5	20
2.2 Informations- och marknadsföringsåtgärder	10	10	7	10
3.1 Cykelpolitik	9	10	7	10
3.2 Uppföljning och mätning	9,5	9	6	10
3.3 Organisatoriska åtgärder	10	10	7	10
Totalpoäng	63,5	68	48	90

Rekommendationer

Efter en fjärdeplats 2018 och en tredjeplats 2020 faller Umeå i år till en delad 15:e plats av 55 deltagande kommuner. De har genomfört många åtgärder inom alla delområden men har minskat sina finansiella investeringar inom både infrastruktur och marknadsföring vilket gör att de tappar 13 poäng. Totalt får de 63,5 poäng i år av 90 möjliga.

En tydlig nedgång ses inom delområdet infrastrukturinvesteringar där kommunen tappar 5,5 poäng efter förra årets stora investeringar. Under 2021 investerade de 119 kronor per invånare på ny infrastruktur och 128 kronor per invånare på drift och underhåll av befintlig infrastruktur. Totalt blir det 247 kronor per invånare vilket är signifikant lägre än snittet bland stora kommuner som är 353 kronor per invånare. Det beror dels på att flera stora projekt inte avslutats i tid. I budget för 2022 finns 427 kronor per invånare vilket ligger mer i linje med andra stora kommuner. Trots en lägre budget får de full pott inom infrastrukturåtgärder. Bland annat har 2,6 kilometer ny cykelbana byggts såväl som flera nya cykelöverfarter. Kommunen har också förbättrat cykelförutsättningarna runt skolor och byggt cykelparkering. Ett intressant test de utför är att tillåta cykling längs tio elljusspår för att se om motionsspåren skulle kunna utnyttjas till mer än bara gång och löpning under barmarksåsongen. Umeås utmaning blir att fortsätta hålla en hög nivå av investeringar och åtgärder för att återigen kunna nå topplaceringar i Kommunvelometern.

Störst tapp, med 7,5 poäng, får Umeå inom informations- och marknadsföringsinvesteringar vilket innebär att de ligger 5 poäng under snittet i delområdet jämfört med andra stora kommuner. Detta beror till stor del på pandemin som gjort att aktiviteter fått ställas in eller skjutas upp. Umeå kan behöva hitta en hållbar och stabil finansieringsnivå för att kunna långsiktigt kunna planera sitt arbete med påverkanssatsningar utifrån kommunens mål för ökad cykling. Umeå redovisar ändå ett stort antal genomförda åtgärder och informationsinsatser och får full pott i del-

området. En bidragande faktor till detta kan vara att de har nästan dubbelt så stor andel personresurser jämfört med andra stora kommuner, 2,3 heltidstjänster per 100 000 invånare jämfört med snittet på 1,3 heltidstjänster per 100 000 invånare bland stora kommuner. Umeå har bland annat genomfört aktiviteter för att främja cykling till skolan för barn och unga. För att ytterligare stärka barns cykling skulle de även kunna satsa på information eller marknadsföring för att främja cykling till sport- och fritidsaktiviteter. Andra sätt att tillgängliggöra cykling för fler är att driva eller sponsra cykelkök eller cykelbibliotek.

Umeå antog en cykelstrategi och ett cykeltrafikprogram år 2018 men har inte tagit fram nya politiska cykelmål och saknar därför fortsatt andelsmål specifikt för cykling. Ett andelsmål skulle möjliggöra för kommunen att bättre följa cyklingens utveckling i relation till andra färdmedel såsom gång och kollektivtrafik. Umeå mäter kontinuerligt cyklingen på tre platser i kommunen och har under året tillfälligt mätt cykeltrafiken på ytterligare 40 platser. Kommunen bör därför ha goda möjligheter att uppskatta hur olika cykelstråk används och hur cykeltrafiken förändras över tid. Däremot genomfördes den senaste stora resvaneundersökning år 2014 och en app-baserad undersökning i åldersgruppen 30-49 år genomfördes år 2017. Eftersom den börjar få några år på nacken bör Umeå överväga att genomföra en ny resvaneundersökning inom en snar framtid för att bättre förstå invånarnas resvanor och cyklingens andel av resorna. Detta skulle också kunna ligga till grund för nyframtagna mål om cyklingens ökning.

Kommunens mål är att 65 procent av alla resor ska göras med cykel, buss eller till fots till år 2025 och att trafiksäkerheten för cyklister ska förbättras enligt nollvisionen; på lång sikt ska ingen cyklist dödas, skadas allvarligt eller få bestående men i trafiken. I senaste resvaneundersökningen stod cykelresor för 17 procent av resorna bland respondenterna och förutsättningarna för fortsatt ökning i takt med Umeås cykelsatsningar bedöms vara goda.

1. INFRASTRUKTUR

1.1 INFRASTRUKTURINVESTERINGAR

Infrastrukturinvesteringar 2021:

119 kr/capita, 15 486 000 kr totalt

Budgeterat 2022:

304 kr/capita, 39 542 000 kr totalt

Drift och underhåll

Spenderat 2021:

128 kr/capita, 16 700 000 kr totalt

Budgeterat 2022:

123 kr/capita, 16 000 000 kr totalt

geterade medel 2022 samt interna personresurser för utveckling och planering av ny cykelinfrastruktur samt drift och underhåll av befintlig cykelinfrastruktur. Kostnaderna räknas per person för att möjliggöra jämförbarhet mellan kommuner av olika storlekar.

Umeå kommun investerade under 2021 totalt 119 kronor per invånare i ny infrastruktur för cykling och 128 kronor per invånare i drift och underhåll, vilket är mindre än andra stora kommuner som i snitt investerade totalt 353 kronor per invånare. Kommunen får totalt 8 av 20 poäng på delområdet.

UMEÅ KOMMUN FÅR
8 AV 20 POÄNG PÅ
DELOMRÅDET FÖR
INFRASTRUKTUR-
INVESTERINGAR

I delområdet infrastrukturinvesteringar poängsätts kommunens investeringar i ny cykelinfrastruktur och drift och underhåll av befintlig cykelinfrastruktur under 2021, bud-

INVESTERINGAR I JÄMFÖRELSE MED GENOMSnittET FÖR STORA KOMMUNER OCH TOTALT

	Umeå kom- mun	Genomsnitt, stora kommu- ner	Genomsnitt, totalt
Kostnader för ny cykelinfrastruktur under 2021 kronor per capita	119	261	219
Budgeterat för ny cykelinfrastruktur för 2022 kronor per capita	304	375	336
Kostnader för drift och underhåll av cykelinfrastruktur under 2021 kronor per capita	128	93	77
Budget för drift och underhåll av cykelbanor under 2022 kronor per capita	123	95	79
Summa kostnader kronor per capita 2021 (ny cykelinfrastruktur + drift och underhåll)	247	353	296
Summa budget kronor per capita 2022 (ny cykelinfrastruktur + drift och underhåll)	427	470	414

5,4 PERSONER PER 100 000
INVÅNARE ARBETAR MED
UTVECKLING OCH PLANERING
ELLER DRIFT OCH UNDERHÅLL
AV CYKELINFRASTRUKTUR
I KOMMUNEN

ANTAL HELTIDSANSTÄLLDA PER 100 000 INVÅNARE

Umeå kom- mun	Genomsnitt, sto- ra kommuner	Genomsnitt, totalt
5,4	5,5	5,8

1.2 INFRASTRUKTURÅTGÄRDER

Delområdet infrastrukturinvesteringar kompletteras med frågor om vilka typer av infrastrukturåtgärder som har genomförts under året. Dessa "hårda" verksamheter är ofta de första, och ibland enda, man tänker på när kommunens cykelfrågor kommer på tal, men i Kommunvelometern är infrastruktur endast ett område av tre. Infrastrukturåtgärder innebär inte enbart kilometer av nybyggd cykelväg, utan kan även inkludera åtgärder för att skapa säkrare förutsättningar för cyklister,

förstärkt belysning längs cykelstråk eller nya cykelparkeringar.

Kommunen får totalt 10 av 10 poäng inom delområdet för infrastrukturåtgärder. Exempelvis har kommunen förbättrat cykelförutsättningar runt skolor.

**UMEÅ KOMMUN FÅR
10 AV 10 MÖJLIGA
POÄNG PÅ DELOMRÅ-
DET FÖR
INFRASTRUKTUR-
ÅTGÄRDER**

AKTIVITETER INOM DELOMRÅDET FÖR INFRASTRUKTURÅTGÄRDER

1 poäng per åtgärd, max 10 poäng	Umeå kom- mun	Andel av stora kommuner som genomfört åtgärden	Andel bland samtliga kommu- ner som genom- fört åtgärden
Byggt nya cykelbanor		100%	100%
Säkerhetshöjande och/eller framkomlighetshöjande åtgärder på befintliga cykelbanor		100%	93%
Säkerhetshöjande eller framkomlighetshöjande åtgärder för cyklister i blandtrafik		83%	65%
Förbättrat cykelförutsättningar runt skolor		83%	67%
Byggt cykelparkering eller upprustat befintliga		92%	76%
Skyltat cykelvägar (vägvisande skyltning)		42%	31%
Byggt ut belysning längs cykelbanor		92%	76%
Byggt cykelparkering/cykelgarage vid kollektivtrafikknutpunkt/hållplatser, eller standardhöja befintliga		83%	60%
Rensat bort övergivna cyklar/cykelvrak parkerade i cykelställ		100%	80%
Genomfört ANDRA åtgärder (än parkering) för att främja kombinerad mobilitet mellan cykling och kollektivtrafik		58%	25%
Genomfört insatser såsom "bike parks", stigcykling/MTB-leader, "pump tracks" eller dylikt		67%	47%
Drift och underhåll av cykelinfrastruktur under sommarhalvåret		100%	98%
Drift och underhåll av cykelinfrastruktur under vinterhalvåret		100%	100%
Installerat/byggt/upprustat offentlig luftstation		83%	42%
Installerat/byggt/upprustat offentlig cykelservicestation		17%	11%
Drivit uthyrning av cyklar/hyrcykelsystem/cykelpool (ex. el- eller lådcykelpool)		50%	27%

2. Information och marknadsföring

2.1 INFORMATIONS- OCH MARKNADSFÖRINGSINVESTERINGAR

UMEÅ KOMMUN
FÅR
7 AV 20 POÄNG
PÅ DELOMRÅDET
FÖR
INFORMATIONS-
OCH MARKNADSFÖRINGSINVESTERINGAR

Inom detta delområde mäts vilka medel och personresurser som kommunerna har för att informera och kommunicera om cyklingens möjligheter. Vanliga åtgärder är informationskampanjer, cykeltävlingar eller utmaningar, framtagande av kartor med mera. Budgeterade medel inom information och marknadsföring av cykling är vanligtvis betydligt lägre än för cykelinfrastruktur. Det är helt naturligt, eftersom verksamheter inom information och marknadsföring kostar mindre än att anlägga och bygga ny infrastruktur.

Kommunen får totalt 7 av 20 poäng inom delområdet för informations- och marknadsföringsinvesteringar. Kommunen har investerat 300 000 kronor i påverkanssatsningar för cykling under 2021.

INFORMATIONS- OCH MARKNADSFÖRINGSINVESTERINGAR

	Investerade kronor i information och marknadsföring för cykling under 2021 per capita	Budgeterade kronor i information och marknadsföring för cykling under 2022 per capita
Umeå kommun	2,3	3,5
Genomsnitt, stora kommuner	4,8	6,7
Genomsnitt, totalt	2,3	2,4

2,3 PERSONER PER
100 000 INVÅNARE ARBETAR
MED PÅVERKANSSATSNIG-
NAR OCH INFORMATION
OCH MARKNADSFÖRING
FÖR CYKLING I KOMMUNEN

ANTAL HELTIDSANSTÄLLDA PER 100 000 INVÅNARE

Umeå kommun	Genomsnitt stora kommuner	Genomsnitt totalt
2,3	1,3	0,9

2.2 INFORMATIONS- OCH MARKNADSFÖRINGSÅTGÄRDER

Följande är en kompletterande lista inom området information och marknadsföring med diverse åtgärder för att visa bredden på möjliga aktiviteter inom påverkansarbete och information och marknadsföring för ökad cykling. Kommunerna får ett poäng för varje åtgärd de genomfört under 2021 med max tio

poäng i delområdet.

Kommunen får 10 av 10 möjliga poäng. Kommunen har bland annat genomfört eller varit en aktiv del i något cykelturistiskt projekt eller aktivitet inom kommunen.

UMEÅ KOMMUN FÅR 10
AV 10 POÄNG
PÅ DELOMRÅDET FÖR
INFORMATIONS- OCH
MARKNADSFÖRINGS-
ÅTGÄRDER

INFORMATIONS- OCH MARKNADSFÖRINGSÅTGÄRDER

1 poäng per åtgärd, max 10 poäng	Umeå kommun	Andel av stora kommuner som genomfört aktiviteten	Andel bland samtliga kommuner som genomfört aktiviteten
Genomfört aktivitet för att främja cykling till skolan för barn och unga		83%	69%
Genomfört aktivitet för att främja cykling till idrottsplats/fritidsaktivitet för barn och unga		17%	15%
Genomfört eller varit en aktiv del i något cykelturistiskt projekt eller aktivitet inom kommunen		75%	56%
Genomfört eller varit en aktiv del i något rekreationscyklingsprojekt eller aktivitet inom kommunen		67%	51%
Genomfört eller varit en aktiv del i något motionscyklingsprojekt eller aktivitet inom kommunen		42%	36%
Genomfört eller varit en aktiv del i något stigcyklings/MTB-cyklingsprojekt eller aktivitet inom kommunen		67%	40%
Genomfört eller varit en aktiv del i något pendelcyklingsprojekt eller aktivitet inom kommunen		75%	45%
Genomfört vinterkampanjer eller aktiviteter för främjandet av vintercykling		75%	51%
Genomfört påverkansinsatser för ökad cykling direkt med företag och/eller företags anställda, t.ex. Cykelvänlig arbetsplats eller dylikt.		83%	47%
Uppmuntrat/uppmärksammat cykling genom "events" längs med cykelvägar eller på torg med t.ex. utdelning av frukostpåse eller dylikt		75%	45%
Tagit fram eller uppdaterat samt spridit cykelkarta (tryckt eller digital)		75%	53%

FORTSÄTTNING INFORMATIONS- OCH MARKNADSFÖRINGSÅTGÄRDER

1 poäng per åtgärd, max 10 poäng	Umeå kommun	Andel av stora kommuner som genomfört aktiviteten	Andel bland samtliga kommuner som genomfört aktiviteten
Informerat om kommunens cykelin- satser eller träffat kommuninvånare under t.ex. Europeiska Trafikant- veckan eller i samband med annat event		75%	62%
Varit aktiva inom sociala medier eller hemsida för att sprida kommu- nens insatser för cykling		100%	82%
Marknadsfört eller aktivt informerat om kommunens felanmälningsfunktion		92%	55%
Drivit/sponsrat cykelkök		33%	9%
Drivit/sponsrat cykelbibliotek eller dylikt		25%	13%
Drivit/sponsrat cykelutbildningar, som t.ex. "lär dig cykla" kurser för vuxna		67%	24%
Drivit/sponsrat "cykling för äldre" eller dylikt		25%	16%
Drivit/sponsrat "prova på" kampan- jer eller projekt för t.ex. elcyklar, vikcyklar eller lådcyklar		67%	36%
Implementerat "nudging" åtgärder relaterade till cykling		58%	25%
Installerat/drifvat en offentlig cykel- mätare för att uppmuntra till ökad cykling		58%	36%

3. Organisation

3.1 CYKELPOLITIK

I delområdet cykelpolitik undersöker vi kommunens cykelpolitiska mål, styrdokument och interna arbete för att främja cykling. En tydlig målformulering som förankras politiskt och följs upp är en grundpelare för att cykelarbetet ska lyckas långsiktigt. En cykelstrategi och cykelplan är även de centrala för cykelpolitiken tillsammans med flera andra cykelpolitiska aktiviteter som redogörs för i detta

delområde. Bedömningen omfattar endast om mål, styrdokument och planer finns, inte hur de tillämpas eller följs upp. Inom delområdet för cykelpolitik får kommunen 9 poäng av 10 möjliga. Kommunen har en aktuell cykelplan.

UMEÅ KOMMUN FÅR
9 AV 10 POÄNG PÅ
DELOMRÅDET FÖR
CYKELPOLITIK

MÅL FÖR ÖKAD CYKLING

	Umeå kommun	Andel av stora kommuner som genomfört aktiviteten	Andel bland samtliga kommuner som genomfört aktiviteten
Finns det uttalade politiska mål om att öka cykeltrafiken i kommunen?		100%	87%
Finns det andelsmål specifikt för cykel?		83%	53%
Är dessa mål tidsatta?		100%	60%
Är dessa mål kvantifierade?		92%	62%
Följer berörd nämnd (tekniska, trafik, stadsbyggnad) eller motsvarande regelbundet upp uppsatta mål och utvecklingen av cykeltrafiken i kommunen?		100%	75%

AKTIVITETER INOM CYKELPOLITIK

	Umeå kommun	Andel av stora kommuner som genomfört aktiviteten	Andel bland samtliga kommuner som genomfört aktiviteten
Har kommunen antagit någon cykelstrategi eller ett cykelprogram för ökad cykling		92%	71%
Har kommunen en aktuell cykelplan?		100%	76%
Finns det öronmärkta medel och resurser avsatta i budgeten för att uppfylla cykelplanens mål?		100%	71%
Har kommunen antagit någon cykelparkeringsnorm eller cykelparkeringstal?		100%	71%
Har kommunen några särskilda kvalitetskriterier för cykelparkering?		100%	65%
Har kommunen dokumenterade kriterier i sina plandokument för hur cykling ska behandlas i planering av ny bebyggelse, t.ex. i översiktsplaner, fördjupade översiktsplaner, områdesprogram eller detaljplaner		100%	71%
Jobbar kommunen med TA-planer (trafikanordningsplaner) och/eller har kommunen rutiner för omledning av cykeltrafik vid t.ex. vägbyggen eller annat som påverkar framkomlighet?		92%	96%
Har kommunen någon aktuell och dokumenterad underhållsplan för cykelbanor (dvs. en specifik underhållsplan för cykel eller att underhåll av cykelinfrastruktur ingår tydligt i en bredare underhållsplan)?		83%	60%

3.2 UPPFÖLJNING OCH MÄTNING

Delområdet uppföljning och mätning är en viktig del av den egna organisationens arbete för cykling. Genom att följa upp arbetet finns det större möjligheter att se om uppsatta mål är rätt satta och huruvida de kommer att infrias eller ej. Moment som bör ingå i en utförlig uppföljning är bland annat mätningar av cykeltrafiken på olika stråk, resvane- och nöjdhetsundersökningar, kartläggning/inven-

tering, felanmälningsfunktioner samt cykelbokslut och cykelrevisioner. Umeå kommun får 9,5 poäng av 10 möjliga på delområdet. Kommunen tillhör de 80 procent av kommunerna som genomfört flödesmätningar under de senaste 5 åren.

**UMEÅ KOMMUN FÅR
9,5 AV 10 POÄNG
PÅ DELOMRÅDET FÖR
UPPFÖLJNING OCH
MÄTNING**

MÄTNINGAR

	Har kommunen genomfört några flödesmätningar av cykeltrafiken under de senaste fem åren?	Kontinuerliga mätningar	Periodiska mätningar
Umeå kommun			
Andel av stora kommuner som genomfört aktiviteten	100%	100%	92%
Andel bland samtliga kommuner som genomfört aktiviteten	80%	60%	55%

**UMEÅ KOMMUN TILLHÖR DE 80%
AV KOMMUNERNA SOM GENOMFÖR
FLÖDESMÄTNINGAR AV
CYKELTRAFIKEN**

AKTIVITETER INOM UPPFÖLJNING OCH MÄTNING

	Umeå kommun	Andel av stora kommuner som genomfört aktiviteten	Andel bland samtliga kommuner som genomfört aktiviteten
Har kommunen rutiner för att leverera in data om nya cykelvägar till Nationell Vägdatabas (NVDB) inom ett år av byggnation?		83%	85%
Har kommunen en felanmälningsfunktion?		100%	98%
Har kommunen en prioritetsordning för fel som anmäls på cykelnätet samt tidsperiod under vilken felen skall åtgärdas enligt prioritetsordningen?		92%	45%
Har kommunen genomfört (eller deltagit i en annan aktörs) resvaneundersökning där cykelns färdmedelsandel mätts bland kommunens invånare de senaste fem åren (from. 2017)?		100%	65%
Använder och följer kommunen upp olycksstatistik (STRADA) med koppling till cyklister?		100%	85%
Har kommunen genomfört någon nöjdhetsundersökning bland cyklister de senaste fem åren (from. 2017)?		100%	65%
Har kommunen någon regelbunden dialog med cyklister (minst 2 gånger per år), antingen cykelorganisationer eller referensgrupp?		58%	35%
Har kommunen inventerat/kartlagt så att det finns uppgifter om cykelparkering utifrån lokalisering och/eller beläggning/kapacitet de senaste fem åren (from. 2017)?		100%	69%
Har kommunen inventerat/kartlagt så att det finns uppgifter om cykelparkering utifrån typ av cykelställ och/eller kvalitet de senaste fem åren (from. 2017)?		92%	58%
Har kommunen genomfört något cykelbokslut de senaste fem åren (from. 2017)?		92%	49%
Ett annat verktyg är en cykelrevision, som är en mer ingående analys av kommunens arbete med cykling. Har kommunen genomfört någon cykelrevision de senaste fem åren (from. 2017)?		17%	4%

UMEÅ KOMMUN TILLHÖR DE 65% AV KOMMUNERNA SOM GJORT EN NÖJDHETSMÄTNING BLAND CYKLISTER

3.3 ORGANISATORISKA ÅTGÄRDER

Det tredje delområdet inom organisation är organisatoriska åtgärder. Dessa åtgärder inkluderar element av både cykelpolitik och uppföljning och mätning, där vikten är att åtgärden ska ha genomförts under det gångna året. Delområdet inkluderar även flera åtgärder kopplade till främjandet av cykling bland kommunens anställda. Kommunerna får ett poäng för var åtgärd de genomfört under 2021 med max tio poäng i delområdet. Umeå

kommun får totalt 10 poäng av 10 möjliga inom delområdet. Kommunen tillhör de 40 procent av kommunerna som har genomfört ett cykelbokslut eller cykelrevision under 2021.

UMEÅ KOMMUN FÅR
10 AV 10 POÄNG
PÅ DELOMRÅDET FÖR
ORGANISATORISKA
ÅTGÄRDER

ORGANISATORISKA ÅTGÄRDER

1 poäng per åtgärd, max 10 poäng	Umeå kommun	Andel av stora kommuner som genomfört aktiviteten	Andel bland samtliga kommuner som genomfört aktiviteten
Tagit fram eller reviderat politiska cykelmål		25%	20%
Uppföljning av cykelmåluppfyllelse av berörd nämnd eller motsvarande		75%	53%
Tagit fram eller reviderat cykelprogram/-strategi		33%	24%
Tagit fram eller reviderat cykelplan		33%	29%
Tagit fram eller reviderat cykelparkeringsplan		33%	22%
Tagit fram eller reviderat underhållsplan för cykelinfrastruktur		67%	29%
Tagit fram eller reviderat skriftliga rutiner för TA-planer/omledning av cykeltrafik		8%	25%
Genomfört/deltagit i kompetenshöjande insatser inom cykelfrågor för tjänstepersoner och /eller politiker		100%	69%
Genomfört flödesmätningar av cykeltrafik		100%	80%
Genomfört en resvaneundersökning		25%	13%
Genomfört nöjdhetsundersökning bland cyklister		25%	15%
Genomfört ett cykelbokslut		67%	40%
Genomfört en cykelrevision		8%	2%
Inventerat befintlig cykelinfrastruktur		75%	60%

FORTSÄTTNING: ORGANISATORISKA ÅTGÄRDER

1 poäng per åtgärd, max 10 poäng	Umeå kommun	Andel av stora kommuner som genomfört aktiviteten	Andel bland samtliga kommuner som genomfört aktiviteten
Deltagande i Kommunvelometern 2021		83%	76%
Tillhandahållit låncyklar för interna resor för kommunanställda		100%	93%
Infört eller erbjudit förmåns-/leasingcyklar för kommunanställda		58%	44%
Tillhandahållit/ använt transport/lådcyklar inom t.ex. kommunal förskola eller för "park/gata" (eller annan kommunal verksamhet)		83%	64%
Genomfört information och marknadsföringsinsatser för kommunanställda/kommunala bolag i kommunen (t.ex. aktiviteter, utmaningar och tävlingar)		67%	42%
Genomfört resvaneundersökning bland kommunanställda		25%	18%
Tillhandahållit lönebonus/reseersättning eller annan förmån (förutom förmåncyklar) för personal som cyklar till och i tjänsten		17%	7%
Byggt eller upprustat faciliteter för kommunanställda att cykla till och i tjänsten (t.ex. cykelparkering, verktyg, omklädningsrum)		75%	38%

Cykelfrämjandets Kommunvelometer 2022

En granskning och jämförelse av kommunernas satsningar på att öka cykling och göra cykling säkrare och mer attraktivt.

Medverkande: Sara Majkic (Cykelfrämjandet), Sonja Perander (Cykelfrämjandet), Nicole Carpman (Cykelfrämjandet), Emilia Sternberg (Cykelfrämjandet), Erik Granberg (Enkätfabriken), Elisabet Wahl (frilansjournalist)

Metod: Koucky & Partners och Cykelfrämjandet

Grafisk form: Lovisa Valentino (Enkätfabriken)

Omslag och foto (om ej annat anges): Chris Lanaway.

Kontakta Cykelfrämjandet: 072 - 228 73 00
info@cykelframjandet.se

Kontaktperson: Sara Majkic, Cykelfrämjandet
076 - 910 50 05
sara.majkic@cykelframjandet.se

OM CYKELFRÄMJANDET

Cykelfrämjandets mål är att tillvarata alla cyklisters intressen så att fler kan och vill cykla mer och oftare. Vi jobbar för en bättre, säkrare och mer attraktiv cykelmiljö. Våra medlemmar är organiserade i ortskretsar, från norr till söder, och står för en viktig del av engagemanget. Föreningen har ett kansli i Stockholm och volontärer som engagerar sig över hela landet. Vi granskar årligen kommunernas arbete för cykling genom Kommunvelometern. Vartannat år genomförs även Cyklistvelometern, en nationell nöjdhetsundersökning där alla cyklister i Sverige kan tycka till om cykelförutsättningarna i sin kommun.

Cykelfrämjandets ambition har sedan starten varit att samla alla sorters cyklister. Vår vision är ett Cykelsverige där fler cyklar mer året om. Välkommen att engagera dig i vår verksamhet!

Bli medlem på: cykelframjandet.se/bli-medlem/

Cykelfrämjandet
Järnvägsgatan 36, 131 54 Nacka
www.cykelframjandet.se